

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Zielonej Górze

LZG – 4100-001-01/2014

P/14/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/14/001 - Wykonanie budżetu państwa w 2013 r. w części 85/08 – województwo lubuskie
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze
Kontrolerzy	1. Norbert Serafin, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr 88489 z dnia 13.02.2014 r. 2. Mariusz Mizerski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 88490 z dnia 13.02.2014 r. (dowód: akta kontroli str. 1-4)
Jednostka kontrolowana	Lubuski Urząd Wojewódzki, ul. Jagiellończyka 8, 66-400 Gorzów Wlkp.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Od dnia 29.04.2013 r. Wojewodą Lubuskim jest p. Jerzy Ostroch. Przed nim tę funkcję pełnił p. Marcin Jabłoński. (dowód: akta kontroli str. 5)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ wykonanie budżetu państwa w 2013 roku w części 85/08 – województwo lubuskie.

Dysponent części we właściwy sposób zaplanował wydatki, a dokonane w trakcie roku zmiany w planie wydatków były uzasadnione i zgodne z prawem. Urząd w terminach przewidzianych prawem przekazywał jednostkom samorządu terytorialnego informacje o kwotach dotacji celowych na zadania z zakresu administracji rządowej.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli wydatki części 85/08 zostały zrealizowane w sposób celowy i gospodarny. Ocena powyższa została sformułowana na podstawie analizy wydatków działów: 010 *Rolnictwo i łowiectwo* oraz 852 *Pomoc społeczna* (odpowiednio rozdziały 01008 *Melioracje wodne* oraz 85212 *Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego*).

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania Wojewody polegające na analizie efektów finansowych zadań z zakresu utrzymania urządzeń melioracyjnych oraz konserwacji rzek i kanałów wodnych. Urząd rzetelnie gromadził dane na temat stanu ww. urządzeń oraz potrzeb inwestycyjnych w tym zakresie. Pozytywnie należy ocenić również fakt dokonywania przez pracowników Urzędu analiz wypłacania przez gminy świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także analiz stopnia realizacji przez jednostki samorządu terytorialnego ww. zadań oraz rzeczywistego zapotrzebowania na środki w tym zakresie.

Zaplanowane w ustawie budżetowej na rok 2013 dochody w części 85/08 zostały zrealizowane w 103%, tj. w kwocie 53.765,7 tys. zł, natomiast należności pozostałe do zapłaty wyniosły 234.943,6 tys. zł. Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2013 r., nie badano rzetelności planowania i ewidencjonowania dochodów, terminowości ich przekazywania do budżetu państwa i skuteczności windykacji. Kontrolę ograniczono do przeprowadzenia analizy danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

Księgi rachunkowe Urzędu prowadzone były prawidłowo, a sprawozdania budżetowe zostały sporządzone rzetelnie i terminowo. Powyższa ocena świadczy także o skuteczności mechanizmów kontroli zarządczej dotyczących operacji finansowych i gospodarczych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Dochody budżetowe

Opis stanu
faktycznego

Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2013 r., kontrola dochodów budżetowych w części 85/08 została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w sprawozdawczości rocznej, dotyczących wykonania dochodów budżetowych w latach 2012-2013.

W ustawie budżetowej na rok 2013 dochody budżetu państwa w części 85/08 zostały zaplanowane w kwocie 52.177 tys. zł. Zrealizowane dochody wyniosły 53.765,7 tys. zł, tj. 103% kwoty planowanej i były niższe od wykonanych w 2012 r. o 47.523,6 tys. zł, tj. o 46,9%. Różnica ta wynika głównie z dokonanej w 2012 r. jednorazowej opłaty w kwocie 43.876,6 tys. zł, za usunięcie drzew i krzewów przez Operatora Gazociągów Przemysłowych GAZ-SYSTEM S.A., w związku z budową gazociągu wysokiego ciśnienia relacji Szczecin – Lwówek. Na wyższe od przewidywanego wykonanie planu dochodów w 2013 r. wpływ miały głównie dochody uzyskane w dziale 700 *Gospodarka mieszkaniowa*, rozdz. 70005 *Gospodarka gruntami i nieruchomościami*, § 2350 z tytułu opłat za zarząd i użytkowanie wieczyste nieruchomości Skarbu Państwa w kwocie 17.720,4 tys. zł (planowano 14.772 tys. zł). Dochody niższe od planowanych uzyskano przede wszystkim w dziale 750 *Administracja Publiczna*, rozdz. 75011 *Urzędy Wojewódzkie*, § 0570 z tytułu grzywn, mandatów i kar pieniężnych – 15.654,7 tys. zł (planowano 19.500 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 6-11)

Na koniec 2013 r. w części 85/08 wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w kwocie 234.943,6 tys. zł, w tym zaległości – 227.498,4 tys. zł. W porównaniu do 2012 r. należności ogółem były wyższe o 46.118 tys. zł (tj. o 24,4%), a zaległości wyższe o 39.660,6 tys. zł (tj. o 21,1%). Powodem zwiększenia kwoty zaległości, podobnie jak w roku ubiegłym, było niewyegzekwowanie przez gminy zaliczek alimentacyjnych.

(dowód: akta kontroli str. 12-15)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli, zgodnie z przyjętymi założeniami, nie dokonywała oceny prawidłowości planowania i realizacji dochodów budżetowych.

2. Wydatki budżetowe

2.1. Planowanie wydatków budżetowych

Opis stanu
faktycznego

W 2013 r. wykonanie wydatków w części 85/08 – województwo lubuskie, wyniosło 953.422,4 tys. zł, tj. 3,5% więcej niż w 2012 r. (920.964,7 tys. zł). Kwota zrealizowanych wydatków w 2013 r. stanowiła 97,9% planu wydatków po zmianach².

W ustawie budżetowej na rok 2013³ wydatki budżetu państwa w cz. 85/08 zostały zaplanowane w wysokości 800.685 tys. zł. Po nowelizacji ustawy budżetowej⁴ zostały zmniejszone do kwoty 776.729 tys. zł, tj. o 23.956 tys. zł⁵. Plan wydatków w cz. 85/08 został przede wszystkim zredukowany w zakresie wydatków na inwestycje związane z melioracjami wodnymi (o 16.028 tys. zł) oraz wydatków na administrację publiczną –

² Wykonane wydatki były o 20.311,1 tys. zł niższe niż wydatki według planu po zmianach.

³ Ustawa budżetowa na rok 2013 z dnia 25 stycznia 2013 r. (Dz. U. z 2013 r., poz. 169 ze zm.).

⁴ Ustawa z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy budżetowej na 2013 r. (Dz. U. z 2013 r., poz. 1212).

⁵ Minister Finansów w lipcu 2013 r., w związku z pracami nad nowelizacją ustawy budżetowej na 2013 r., poinformował Wojewodę Lubuskiego o konieczności zmniejszenia wydatków w części 85/08 o 25.200 tys. zł. Ostatecznie plan wydatków został zmniejszony o 23.956 tys. zł. Spośród redukcji wydatków zaproponowanych przez Wojewodę nie uwzględniono w nowelizowanej ustawie budżetowej wydatków na kwotę 1.241 tys. zł w rozdziale 85212 (*Świadczenia rodzinne...*) oraz na kwotę 3 tys. zł w rozdziale 85412 (*Kolonie i obozy...*).

zrezygnowano z realizacji zadania pn. *Przebudowa i rozbudowa budynku LUW związana z jego modernizacją wraz z zagospodarowaniem terenu* (5.531 tys. zł).

Wojewoda przedłożył Ministrowi Finansów projekt budżetu w cz. 85/08 w terminie i w sposób określony w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 31 maja 2012 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2013⁶.

Kwoty wydatków zgłoszone przez dysponenta części do projektu budżetu wyniosły 465.403 tys. zł. Zostały one zaplanowane w układzie klasyfikacji budżetowej z uwzględnieniem założeń i ram finansowych przyjętych do planowania budżetu państwa przez Radę Ministrów i Ministra Finansów. Przy planowaniu uwzględniono następujące czynniki mające wpływ na rzetelność wykazanych w projekcie kwot wydatków: wstępne kwoty wydatków wskazane przez Ministra Finansów i Ministra Obrony Narodowej, wskaźniki makroekonomiczne obejmujące m.in. poziom inflacji oraz prognozowane kursy walut oraz założenie o utrzymaniu wydatków na wynagrodzenia na poziomie 2012 r. Ww. wstępna kwota limitu wydatków nie obejmowała m.in. wydatków⁷ na: programy wieloletnie, finansowanie i współfinansowanie programów i projektów realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej (w tym również wynagrodzeń), części wydatków działów 801 *Oświata i wychowanie*, 852 *Pomoc społeczna* oraz 854 *Edukacyjna opieka wychowawcza*.

W ramach planu wydatków po zmianach Wojewoda uwzględnił wszystkie zadania z zakresu administracji rządowej realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego ze środków przekazanych im dotacji.

(dowód: akta kontroli str. 64-101)

2.2. Realizacja wydatków budżetowych

Opis stanu
faktycznego

1. Urząd w dniu 17.10.2012 r., tj. w terminie (do 25 października) wskazanym w art. 143 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁸, przekazał jednostkom samorządu terytorialnego województwa lubuskiego informację o przyjętych przez Radę Ministrów w projekcie ustawy budżetowej na rok 2013 wstępnych kwotach dotacji celowych na zadania z zakresu administracji rządowej.

(dowody: akta kontroli str. 122-131)

W dniach 19-20.02.2013 r., tj. z zachowaniem terminu (w ciągu 21 dni od dnia ogłoszenia ustawy budżetowej⁹) określonego w art. 148 ustawy o finansach publicznych, LUW przekazał jednostkom samorządu terytorialnego informacje o ostatecznych kwotach dotacji celowych na finansowanie w 2013 r. zadań z zakresu administracji rządowej, a także dodatkowo samorządowi województwa lubuskiego informację o kwotach na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich. W związku z uchwaleniem ustawy o zmianie ustawy budżetowej na 2013 r., Urząd z zachowaniem ww. terminu¹⁰ poinformował jst o zmianach w kwotach przyznanych dotacji.

(dowody: akta kontroli str. 132-146)

2. W 2013 r. nie wystąpiły przypadki dokonywania zmian kwot dotacji celowych na zadania zlecone jednostkom samorządu terytorialnego po dniu 15 listopada roku budżetowego, ani dokonywania zmian kwot dotacji celowych na dofinansowanie zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego po dniu 30 listopada roku budżetowego¹¹.

(dowód: akta kontroli str. 147)

W 2013 r. Wojewoda występował do Ministra Finansów o dodatkowe środki z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej. Np. w III kwartale 2013 r. Minister Finansów wydał 18 decyzji zwiększających pulę środków na zadania z zakresu administracji rządowej na łączną kwotę 12.375 tys. zł, w tym m.in.:

⁶ Dz. U. z 2012 r., poz. 628.

⁷ Pismo Ministra Finansów nr FS8/414/1-08/LMX/2012 z 27.07.2012 r.

⁸ Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.

⁹ Ustawa została ogłoszona 5 lutego 2013 r.

¹⁰ Ustawa została ogłoszona 14.10.2013 r., natomiast jst zostały poinformowane 5.11.2013 r.

¹¹ Art. 170 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

- 9.311,1 tys. zł w dziale 852 *Pomoc społeczna* (m.in. ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, specjalistyczne usługi opiekuńcze dla ww. osób, realizacja świadczeń rodzinnych, organizowanie i prowadzenie ośrodków adopcyjnych),
- 2.300 tys. zł w dziale 010 *Rolnictwo i łowiectwo* (zabezpieczenie wyrw w wałach przeciwpowodziowych oraz usuwanie skutków powodzi),
- 320 tys. zł w dziale 700 *Gospodarka mieszkaniowa* (aktualizacja opłat za wieczyste użytkowanie nieruchomości Skarbu Państwa).

Środki uzyskane w wyniku ww. decyzji Ministra Finansów odpowiadały zgłaszanemu przez Wojewodę zapotrzebowaniu.

(dowód: akta kontroli str. 160-162)

3. W 2013 r. w części 85/08, na podstawie art. 177 ustawy o finansach publicznych, Wojewoda Lubuski pięcioma zarządzeniami wydanymi w dniach od 6 do 27 grudnia 2013 r., dokonał blokady planowanych wydatków na łączną kwotę 9.164,3 tys. zł, na co przede wszystkim złożyło się:

- w dziale 010, rozdziale 01008, zablokowanie kwoty 3.442,8 tys. zł przeznaczonej na wyprzedzające finansowanie działania PROW 2007-2013 pn. *Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związane z rozwojem i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa* dla schematu II – Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi. Niewykonanie wydatków przez zarząd województwa lubuskiego nastąpiło m.in. z powodu różnic powstałych pomiędzy kosztorysami ofertowymi a wartością umów o zamówienie publiczne, co spowodowało oszczędności w wykorzystaniu środków finansowych z PROW;
- w dziale 852, rozdziałach 85212 oraz 85213, zablokowanie kwoty 4.759,7 tys. zł było skutkiem wejścia w życie w dniu 1.01.2013 r. nowelizacji ustawy o świadczeniach, która wprowadziła istotne zmiany w świadczeniach opiekuńczych, tj. zaostrenie zasad przyznawania świadczeń pielęgnacyjnych. W wyniku wprowadzonych zmian w przepisach, obniżeniu uległa kwota wydatkowana na wypłatę świadczeń opiekuńczych.

(dowody: akta kontroli str. 102-121, 551-554)

4. W toku kontroli analizą objęto przede wszystkim wydatki działów: 010 *Rolnictwo i łowiectwo*, 750 *Administracja publiczna* oraz 852 *Pomoc społeczna* (odpowiednio rozdziały: 01008 *Melioracje wodne*, 75011 *Urzędy wojewódzkie*¹² oraz 85212 *Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego*).

W 2013 r. wydatki w dziale 010, rozdziale 01008, wyniosły 43.441,1 tys. zł¹³ (co stanowiło 92,1% planu po zmianach – 47.192,5 tys. zł). Kwota 43.441,1 tys. zł wydatków stanowiła przekazaną samorządowi województwa lubuskiego dotację celową z budżetu państwa na zadania bieżące (23.358,0 tys. zł) oraz na inwestycje i zakupy inwestycyjne (20.083,1 tys. zł) z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami.

Obok ww. środków, zadania z działu 010, rozdziału 01008, finansowano również z budżetu środków europejskich (§6517), wydatkując w 2013 r. na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013) kwotę 19.227,1 tys. zł, tj. o 6,5% więcej niż w 2012 r. (18.060,1 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 197-198, 342-397)

Kwota 23.358,0 tys. zł dotacji na zadania bieżące została wydatkowana przede wszystkim na konserwację 1.881 km rzek i kanałów, naprawę i konserwację 24 urządzeń (jazdy i przepusty), konserwację 649 km wałów przeciwpowodziowych oraz 32 przepustów wałowych, a także na utrzymanie i eksploatację 42 czynnych stacji pomp.

Z kolei 20.083,1 tys. zł dotacji na inwestycje i zakupy inwestycyjne wydatkowano przede wszystkim na zadania z *Programu dla Odry – 2006* (odbudowa i modernizacja wałów na Odrze na odcinku Głęboka-Ledno, odbudowa przepompowni Witnica i Ludziszewice, budowa nowej przepompowni Koszęcin) oraz na współfinansowanie zadań w ramach

¹² W ramach analizy dowodów księgowych.

¹³ Tj. 6,8% więcej niż w 2012 r. (40.677,6 tys. zł).

PROW (m.in. modernizacja wałów przeciwpowodziowych na Warcie i Odrze, odbudowa rzeki Postomii, budowa przepompowni w Okszy i modernizacja przepompowni Urad, odbudowa kanałów Pulsa oraz Żimny Potok, mała retencja na jeziorze Rapino).

(dowód: akta kontroli str. 199-219)

Na infrastrukturę w zakresie melioracji podstawowych w województwie lubuskim w 2013 r. składało się m.in. 4.002 km rzek i kanałów (z czego 49,8% uregulowanych), 818 km wałów przeciwpowodziowych oraz 44 stacje pomp odwadniających. Spośród 818 km wałów, tylko 54 km (6,6%) zostało wybudowanych po 1973 r. (nie starsze niż 40 lat). Kolejne 69 km wałów (mających więcej niż 40 lat) zostało w tym okresie odbudowanych, przebudowanych, wyremontowanych lub zmodernizowanych.

W latach 2011-2013 nastąpiła poprawa stanu urządzeń melioracyjnych podstawowych, czego wyrazem jest m.in.: polepszenie stanu technicznego wałów przeciwpowodziowych (odsetek długości wałów o stanie technicznym zagrażającym bezpieczeństwu zmalał z 25,3% do 16,7%), wzrost długości wałów przeciwpowodziowych (z 816 do 818 km)¹⁴ oraz wzrost udziału długości rzek i kanałów uregulowanych (z 45,1% do 49,8%). Na podkreślenie zasługuje fakt, iż w latach 2011-2013 corocznie obejmowano konserwacją od 70,7 do 79,3% wszystkich wałów przeciwpowodziowych, podczas gdy w latach 2009-2010 jedynie od 15,4 do 26,9% wałów.

W latach 2011-2013 nie zmieniła się powierzchnia zmeliorowanych użytków rolnych (176,1 tys. ha), jak i udział powierzchni użytków rolnych wymagających melioracji (69,2%); powierzchnia użytków rolnych, na której urządzenia wymagają odbudowy lub modernizacji, w latach 2011-2012 zmniejszyła się z 30.801 ha do 30.163 ha, tj. o 2,1%.

(dowód: akta kontroli str. 163-194)

Wojewoda analizował efekty finansowania zadań z zakresu utrzymania urządzeń melioracyjnych oraz konserwacji rzek i kanałów wodnych; LUW gromadził dane na temat stanu ww. urządzeń oraz potrzeb inwestycyjnych. W dokumentacji Urzędu znajduje się m.in. następująca dokumentacja dotycząca stanu urządzeń melioracyjnych, potrzeb inwestycyjnych oraz analiz stosunków wodnych w województwie lubuskim:

- analiza pn. *Stan techniczny wałów przeciwpowodziowych w województwie lubuskim* (stan na jesień 2013 r.);
- *Zestawienie oceny stanu technicznego wałów przeciwpowodziowych na terenie województwa lubuskiego na podstawie danych z przeglądu jesienno-zimowego roku 2013* (w zestawieniu ujęto m.in. umiejscowienie wału, jego długość, osobę dokonującą przeglądu wału, jego stan techniczny, rodzaj uszkodzeń, wiek wału);
- zestawienie pn. *Stan techniczny urządzeń melioracji wodnych podstawowych* (stan na listopad/ grudzień 2013 r.), w którym m.in. wskazano istniejące potrzeby remontowe oraz aktualny stan techniczny urządzeń;
- protokoły z okresowych kontroli stanu technicznej sprawności wałów przeciwpowodziowych, sporządzone w październiku 2013 r.;
- korespondencja z gminami województwa lubuskiego w sprawie przeciwdziałania zagrożeniom powodziowym;
- analiza pn. *Ocena wałów przeciwpowodziowych rzek i kanałów województwa lubuskiego na podstawie przeglądu przeprowadzonego jesienią 2012 r.* (w dokumencie tym sformułowano wnioski i zalecenia wynikające z przeglądu stanu technicznego wałów) wraz z *zestawieniem oceny stanu technicznego wałów przeciwpowodziowych na terenie województwa lubuskiego*;
- książka ewidencyjna wód, urządzeń oraz zmeliorowanych gruntów; zestawienie urządzeń melioracji wodnych podstawowych, wykaz cieków podstawowych w województwie lubuskim, wykaz wałów przeciwpowodziowych na terenie województwa lubuskiego, wykaz stacji pomp w województwie lubuskim, wykaz jezior przekazanych w trwały zarząd Marszałka Województwa Lubuskiego;

¹⁴ Wraz ze wzrostem długości wałów przeciwpowodziowych nie uległ zmianie obszar chroniony wałami przed powodzią: w 2013 r., podobnie jak w 2011 r., wyniósł 129,9 tys. ha, obejmując 17 miast i 287 wsi.

- zestawienia obrazujące zrealizowane zadania inwestycyjne oraz zamierzenia inwestycyjne w zakresie melioracji wodnych w latach przyszłych.

(dowód: akta kontroli str. 172, 177-196, 207-219)

W ramach działu 010 *Rolnictwo i łowiectwo* Wojewoda wydatkował kwotę 5.108,0 tys. zł na sfinansowanie zadań bieżących realizowanych przez Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Kalsku (rozdział 01002, §284). Przekazanie dotacji w powyższej kwocie zostało poprzedzone zawarciem w dniu 13.12.2012 r. umowy pomiędzy Wojewodą a dyrektorem ww. jednostki sektora finansów publicznych. Umowa ta spełniała kryteria określone w art. 150 ustawy o finansach publicznych.

(dowód: akta kontroli str. 220-222)

5. W 2013 r. wydatki w dziale 852 *Pomoc społeczna*, rozdziale 85212 *Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego*, wyniosły 305.980,3 tys. zł¹⁵, z czego 305.307,4 tys. zł (99,8%) zostało przekazanych gminom w formie dotacji celowych na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej (§201).

(dowód: akta kontroli str. 342-397)

W 2013 r. w województwie lubuskim wypłacono 731,5 tys. zasiłków rodzinnych, tj. znacząco mniej niż w 2012 r. (807,2 tys.) oraz 2013 r. (905,6 tys. zł). Spadek liczby wypłaconych zasiłków o 19,2% w relacji do 2011 r. spowodowany był podwyższeniem w listopadzie 2012 r. o 7% kwoty kryterium dochodowego, uprawniającego do otrzymania świadczenia oraz spadkiem liczny urodzonych dzieci¹⁶.

Spadek liczby wypłaconych zasiłków rodzinnych implikował zmniejszenie się liczby wypłaconych dodatków do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu urodzenia dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, samotnego wychowywania dziecka, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, czy z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej. W 2013 r. wypłacono 349,0 tys. takich dodatków, podczas gdy w 2011 oraz 2012 r. odpowiednio 435,1 tys. oraz 386,4 tys., co oznacza spadek ich liczby o 19,8% w stosunku do 2011 r.

W 2013 r. w województwie lubuskim, w relacji do 2012 r., odnotowano znaczący spadek (o 26,1%) udzielonych świadczeń pielęgnacyjnych: z 95,7 tys. do 70,7 tys. Sytuacja taka spowodowana była zaostrzeniem zasad przyznawania tych świadczeń (osoby dotychczas pobierające świadczenia zachowały prawa do nich do końca czerwca 2013 r.; aby dalej otrzymywać świadczenia były zobligowane do ponownego złożenia wniosków i spełnienia nowych, bardziej rygorystycznych kryteriów).

Zmniejszenie liczby urodzeń, obok wprowadzenia od początku 2013 r. kryterium dochodowego uprawniającego do świadczenia, miało wpływ na mniejszą liczbę wypłaconych jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka (w 2012 r. – 10,1 tys., podczas gdy w 2013 r. jedynie 7,5 tys., co oznacza spadek o 25,7%).

Podsumowaniem opisanych wyżej tendencji spadkowych są dane dotyczące liczby rodzin pobierających świadczenia rodzinne (średniorocznie) w okresie od 2011 do 2013 r.: w 2011 r. – 73,0 tys., w 2012 r. – 71,2 tys., w 2013 r. – 67,4 tys., co oznacza zmniejszenie się ich liczby o 7,7%.

W tym samym okresie wzrosła średnioroczna liczba osób realizujących świadczenia rodzinne: ze 186 w 2011 r. do 195 w 2013 r. (wzrost o 4,8%). Nadmienić należy, że pomimo zmniejszającej się liczby wypłacanych świadczeń oraz ilości rodzin będących ich beneficjentami, drastycznie wzrosła liczba decyzji ostatecznych wydanych przez samorządowe kolegia odwoławcze (o 131,1% w stosunku do 2011 r.¹⁷), co spowodowane było znaczącą liczbą decyzji odmawiających prawa do zasiłków w 2013 r., z uwagi na zaostrzenie kryteriów ich przyznawania.

¹⁵ Wydatki w tym rozdziale stanowiły 32,1% wszystkich wydatków części 85/08 w 2013 r.

¹⁶ Według GUS w Polsce w 2013 r. urodziło się 371,9 tys. dzieci, podczas gdy w 2012 r. 386,3 tys. dzieci, tj. o 3,9% więcej.

¹⁷ W 2011 r. wydano takich decyzji 241, w 2012 r. – 305, zaś w 2013 r. – 557.

W latach 2011-2013 zmniejszeniu uległa liczba wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego o 3,3%¹⁸, co wiązało się ze spadkiem liczby osób uprawnionych (z 11,7 tys. w 2011 r. do 11,2 tys. w 2013 r.).

(dowód: akta kontroli str. 223-228)

Badanie dokumentacji oraz danych gromadzonych w LUW w odniesieniu do tytułów dotacji w rozdziale 85212, wykazało co następuje:

- ✓ W 2013 r. Urząd dokonywał analiz wypłacania przez gminy świadczeń z funduszu alimentacyjnego i świadczeń rodzinnych, oceny stopnia realizacji przez jednostki samorządu terytorialnego ww. zadań oraz rzeczywistego zapotrzebowania na środki w tym zakresie; analizując działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych, pracownicy Urzędu weryfikowali wiarygodność danych zawartych w przesyłanych przez gminy kwartalnych *sprawozdania rzeczowo – finansowe z zakresu świadczeń rodzinnych oraz realizacji zadań przewidzianych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów*. Sprawozdania te obejmują m.in. dane dotyczące liczby i kwoty wypłacanych świadczeń (w podziale na rodzaje świadczeń), informacje o odzyskanych świadczeniach nienależnie pobranych, dane na temat finansowania zadań oraz kosztów ich obsługi, dane statystyczne o rodzinach pobierających świadczenia – w podziale na typ rodziny (rodziny pełne/niepełne, rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym), wysokość dochodu na osobę w rodzinie, liczbę dzieci oraz informacje na temat działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych.
- ✓ W Urzędzie w 2013 r. analizowano dane na temat skutków zmian w świadczeniach opiekuńczych (przekrój terytorialny i czasowy). W dniu 1 stycznia 2013 r. weszła w życie nowelizacja ustawy o świadczeniach rodzinnych, wprowadzona ustawą z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw¹⁹, która wniosła istotne zmiany w świadczeniach opiekuńczych, tj. zaostrzyła zasady przyznawania świadczeń pielęgnacyjnych oraz dodała nowe świadczenie – specjalny zasiłek opiekuńczy. Osoby dotychczas pobierające świadczenia opiekuńcze zachowały prawa nabyte do 30 czerwca 2013 r. Aby otrzymać świadczenie od lipca 2013 r. osoby te musiały ponownie złożyć wnioski i spełnić nowe, bardziej rygorystyczne kryteria. W celu oceny skutków tych zmian, w Urzędzie sporządzono sprawozdania w powyższym obszarze. W LUW zebrano i przeanalizowano także dane nt. decyzji odmawiających prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego na okres zasiłkowy 2012/2013, z wyszczególnieniem liczby decyzji odmawiających dla osób, które nie spełniły warunku dotyczącego kryterium dochodowego.
- ✓ W 2013 r. w Urzędzie analizowano także informacje nt. realizacji zadań przewidzianych ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów²⁰, m.in. dotyczące liczby dłużników, liczby i kosztu niektórych działań wobec dłużników alimentacyjnych. Zgodnie z ww. ustawą, organ właściwy wierzyciela wydaje, po zakończeniu okresu świadczeniowego lub po uchyleniu decyzji w sprawie przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego, decyzję administracyjną w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego; należności te podlegają ściągnięciu w trybie przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Ponadto na podstawie powyższych decyzji wydaje się tytuły wykonawcze. Przeprowadzona analiza wykazała, że niektóre gminy nie realizowały powyższych zadań. Do tych gmin zostały wysłane pisma z prośbą o podjęcie kroków zmierzających do prawidłowej i rzetelnej realizacji zadań nałożonych ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, zwłaszcza w zakresie dochodzenia od dłużników alimentacyjnych należności wynikających z tytułu wypłacanych świadczeń alimentacyjnych.
- ✓ W dniu 3 czerwca 2013 r. w siedzibie Urzędu odbyła się konferencja pn. *Krajowa oraz regionalna polityka przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ze względu na płeć*.

¹⁸ W 2011 r. – 147,5 tys., w 2012 – 146,1 tys., a w 2013 r. – 142,7 tys.

¹⁹ Dz. U. z 2012 r., poz. 1548.

²⁰ Dz. U. z 2012 r., poz. 1228 ze zm.

Podczas konferencji zostały poruszone także kwestie zasiłków rodzinnych w powiecie żarskim na tle pozostałych powiatów województwa lubuskiego²¹.

- ✓ W 2013 r., co wynika ze zgromadzonej w Urzędzie dokumentacji, LUW kilkakrotnie wzywał gminy do przekazania danych dotyczących przewidywanego wykonania wydatków w rozdziale 85212 §201.
- ✓ Ocena realizacji zadania została ujęta także w przekazywanej do Wydziału Finansów, Budżetu i Certyfikacji informacji z wykonania planu wydatków sporządzanej na dzień 30.06.2013 r., 30.09.2013 r. oraz za cały 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 229-238)

Komórką organizacyjną Urzędu odpowiedzialna za nadzór nad realizacją zadań w zakresie świadczeń rodzinnych i pomocy społecznej jest Oddział Budżetu i Analiz Polityki Społecznej w Wydziale Polityki Społecznej. Oddział w 2013 r. przeprowadził łącznie 16 kontroli, w tym jedną doraźną w podmiotach realizujących ww. zadania (ośrodki pomocy społecznej, jednostki samorządu terytorialnego).

W wyniku tych kontroli m.in. ustalono, co następuje:

- w zakresie działań prowadzonych wobec dłużników alimentacyjnych oraz zasadności przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego – ujawniono przypadki przyznania świadczenia osobom nieuprawnionym oraz niedochowania ustawowych terminów, opieszale działanie jednostek kontrolowanych przy wystawianiu tytułów egzekucyjnych, niepodejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych oraz w sprawie zwrotu należności otrzymanych przez osoby nieuprawnione, niepodejmowanie działań zmierzających do ustalenia miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego, nieprzekazanie informacji do biura informacji gospodarczej o zobowiązaniu alimentacyjnym, nieinformowanie sądu o bezczynności lub przejawach opieszałości komornika sądowego;
- w zakresie przyznawania i wypłacania świadczeń opiekuńczych – ujawniono przypadki przyznania świadczeń za niewłaściwy okres, realizacji decyzji przed jej uprawomocnieniem, przywoływanie nieprawidłowej podstawy prawnej w decyzjach przyznających prawo do świadczeń rodzinnych, nieweryfikowanie prawidłowości przyznania zasiłków pielęgnacyjnych, brak określenia i wycieszenia kwoty przyznanego świadczenia w decyzji.

(dowód: akta kontroli str. 239-258)

6. Wojewoda, stosownie do art. 175 ustawy o finansach publicznych, sprawował nadzór i kontrolę nad prawidłowym wykorzystaniem dotacji udzielonych z budżetu państwa jednostkom samorządu terytorialnego.

Urząd w 2013 r. przeprowadził 514 kontroli²², formułując łącznie 675 zaleceń pokontrolnych. Wśród stwierdzonych nieprawidłowości o charakterze finansowym były m.in. przypadki nieterminowego przekazywania dochodów budżetu państwa, nieodprowadzania należności Skarbu Państwa, braku prowadzenia działań windykacyjnych, nieprawidłowego naliczania odsetek, nierzetelnej weryfikacji danych dotyczących zwrotu podatku akcyzowego, a także przypadki wykorzystania dotacji przyznanej z budżetu państwa niezgodnie z przeznaczeniem lub po terminie²³.

(dowód: akta kontroli str. 298-325)

W 2013 r. Wojewoda Lubuski zobowiązał gminę Pszczew do zwrotu części dotacji w kwocie 31,4 tys. zł, przyznanej na realizację zadania polegającego na przebudowie dróg gminnych łączących drogi powiatowe (w ramach *Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych 2008-2011*)²⁴, jako dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem. Co prawda

²¹ Prezentacja z narady dostępna jest na stronie internetowej LUW pod adresem: http://www.lubuskie.uw.gov.pl/polityka_spoleczna/przeciwdzialanie_przemocy.html.

²² 9 kompleksowych, 445 problemowych, 20 sprawdzających oraz 40 doraźnych.

²³ Na przykład Wydział Finansów, Budżetu i Certyfikacji LUW w 2013 r. przeprowadził kontrole wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu państwa w 19 jednostkach samorządu terytorialnego. Przedmiotem formułowanych przez LUW ocen była m.in. prawidłowość wykorzystania dotacji pod względem zgodności z przeznaczeniem, wysokości dotacji oraz terminu realizacji zadań.

²⁴ Dotacja została udzielona w 2011 r. w ramach działu 600 *Transport i łączność*, rozdziału 60016 *Drogi publiczne gminne*.

przedmiotowa inwestycja została zrealizowana zgodnie z umową oraz harmonogramem, czego efektem była przebudowa 1148 mb dróg gminnych, przez co zamierzony efekt rzeczowy został w pełni zrealizowany, jednak w ramach inwestycji ujęto również nieuprawnione roboty budowlane polegające na przebudowie chodników przy drodze powiatowej, co nie podlegało finansowaniu ze środków *Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych 2008-2011*, ze względu na to, iż gmina nie była zarządcą drogi powiatowej.

Od decyzji nakazującej zwrot dotacji gmina się nie odwołała, natomiast w dniu 13.09.2013 r. wpłynął do Wojewody wniosek o umorzenie kwoty dotacji podlegającej zwrotowi. Wojewoda, decyzją z dnia 20.12.2013 r., umorzył spłatę ww. kwoty, powołując się na ważny interes społeczny oraz trudną sytuację finansową gminy.

(dowód: akta kontroli str. 326-339)

W 2013 r. nie wystąpiły przypadki dochodzenia w postępowaniu sądowym przez jednostki samorządu terytorialnego należnych dotacji na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych.

(dowód: akta kontroli str. 340)

W 2013 r. Wojewoda Lubuski objął analizą w trybie nadzoru 10.339 aktów organów jednostek samorządu terytorialnego, 7 związków międzygminnych, Lubuskiej Izby Rolniczej oraz Rady Nadzorczej Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

W wyniku działań nadzorczych stwierdzono, że 168 uchwał lub zarządzeń podjętych zostało z istotnym naruszeniem prawa, w związku z czym wydane zostały w tych sprawach rozstrzygnięcia nadzorcze stwierdzające ich nieważność w całości lub w części. W odniesieniu do 33 aktów stwierdzono przy ich wydaniu nieistotne naruszenia prawa (w tych sprawach skierowano wskazania). Obok rozstrzygnięć nadzorczych i wskazań, Wojewoda w 2013 r. stosował również tzw. personalny środek nadzorczy i wydał trzy zarządzenia zastępcze wygaszające mandaty nadnym.

Rozstrzygnięcia nadzorcze, które wydane zostały w 2013 r. dotyczyły m.in. uchwał w sprawach ustalenia regulaminu czystości i porządku w gminach, ustalenia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi, zasad nabywania i zbywania nieruchomości, zatwierdzania taryf na wodę, planów zagospodarowania przestrzennego.

Naruszenia prawa powodujące stwierdzenie nieważności uchwał i zarządzeń najczęściej polegały na przekroczeniu lub niepełnym wykonaniu delegacji ustawowej, powtarzaniu lub modyfikowaniu w uchwałach regulacji ustawowych, naruszaniu zasad techniki prawodawczej, podejmowaniu uchwał bez wymaganych prawem opinii.

(dowód: akta kontroli str. 296-297)

7. Najwyższa Izba Kontroli w dniu 23.05.2011 r. skierowała do Wojewody Lubuskiego²⁵ wystąpienie pokontrolne po kontroli Urzędu Miejskiego w Nowym Miasteczku, w ramach tematu *Powiązania budżetów jednostek samorządu terytorialnego z budżetem państwa w zakresie wybranych dochodów i wydatków w 2010 r.*, informując o wydatkowaniu przez gminę niezgodnie z wymogami *Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych 2008-2011* i umową dotacji, zawartą 26.03.2010 r. z Wojewodą Lubuskim, części środków z dotacji w wysokości 908,9 tys. zł, na przebudowę ulic niezaliczonych do kategorii dróg gminnych i powiatowych (nazwa zadania: „Przebudowa ulicy Poniatowskiego wraz z siegaczami w Nowym Miasteczku”). Poza niespełnieniem formalnego wymogu zaliczenia dróg do odpowiedniej kategorii, ulice te nie spełniały także kryterium *Programu* dotyczącego tworzenia powiązań z drogami powiatowymi, wojewódzkimi i krajowymi, gdyż nie miały bezpośredniego połączenia z tymi drogami. W związku z powyższym, Najwyższa Izba Kontroli wniosła do Wojewody o podjęcie działań w sprawie weryfikacji rozliczenia ww. dotacji z budżetu państwa.

Wojewoda, w efekcie realizacji wniosku NIK, decyzją z 12.12.2011 r. zobowiązał gminę Nowe Miasteczko do zwrotu części dotacji (765,6 tys. zł), jako pobranej w nadmiernej wysokości. Powyższa kwota w wyniku kolejnych odwołań gminy do Ministra Finansów,

²⁵ LZG-4100-01-02/2011, P/10/007.

po uwzględnieniu dodatkowych informacji i dowodów, uległa zmniejszeniu, by w decyzji Wojewody z dnia 30.09.2013 r. osiągnąć wartość 248,4 tys. zł wraz z odsetkami. Gmina odwołała się również od tej decyzji, w wyniku czego Minister Finansów (postanowieniem z 25.11.2013 r.) zlecił Wojewodzie Lubuskiemu jako organowi pierwszej instancji przeprowadzenie dodatkowego postępowania w celu uzupełnienia dowodów. Wojewoda przedstawił swoje stanowisko w powyższej kwestii w piśmie z 20.12.2013 r. Do końca I kwartału br. nie było znane rozstrzygnięcie w powyższej sprawie.

(dowód: akta kontroli str. 259-290)

Najwyższa Izba Kontroli w wystąpieniu pokontrolnym z 19.04.2012 r., skierowanym do Wojewody Lubuskiego po kontroli wykonania w 2011 r. budżetu państwa w części 85/08 – województwo lubuskie²⁶, wniosła o podjęcie działań w sprawie ponownej weryfikacji rozliczenia dotacji z budżetu państwa, przyznanej gminie Sulęcín w ramach *Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych 2008-2011* („Przebudowa dróg gminnych w Sulęcínie. Ulice: Dudka, Przemysłowa, Leśna, os. Ostrówek”).

W wyniku realizacji wniosku NIK, Wojewoda w dniu 7.11.2012 r. zobowiązał gminę Sulęcín do zwrotu części dotacji w kwocie 579,1 tys. zł wraz z odsetkami. W dniu 26.03.2013 r. Wojewoda, na wniosek gminy, umorzył spłatę ww. zobowiązania, uzasadniając swoją decyzję ważnym interesem publicznym: „dokonanie zwrotu części dotacji byłoby znaczącym i nadmiernym obciążeniem (...) i wpłynęłoby przede wszystkim na ograniczenie wydatków o charakterze społecznym, a gmina nie mogłaby zrealizować zaplanowanych i oczekiwanych przez społeczeństwo zadań”.

(dowód: akta kontroli str. 291-295)

Najwyższa Izba Kontroli w wystąpieniu pokontrolnym z 15.04.2013 r. podsumowującym wyniki kontroli *Wykonania budżetu państwa w 2012 r. w części 85/08 – województwo lubuskie*²⁷, wnioskowała o weryfikację planów finansowych dysponentów III stopnia pod kątem respektowania ograniczenia wynikającego z §7 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa²⁸.

Badając wykonanie budżetu za 2012 r. stwierdzono nieprawidłowość polegającą na zaakceptowaniu w planach finansowych dysponentów III stopnia (Kuratorium Oświaty i Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków) wydatków w formie dotacji celowych, tymczasem – stosownie do §7 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa – dysponenti III stopnia przeznaczają otrzymane środki budżetu państwa na realizację wydatków objętych ich planem finansowym bez prawa ich dalszego przekazywania, chyba że przekazują dotacje celowe, o których mowa w art. 127 ust. 2 i art. 149 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, sformułowanej w 2013 r., plany finansowe Kuratorium Oświaty i Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków, jako dysponentów III stopnia, nie mogą obejmować wydatków w formie dotacji celowych. Wynika to zarówno z treści cyt. wyżej przepisu §7 ust. 4 rozporządzenia w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa, jak i – w przypadku Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków – art. 74 pkt 2 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami²⁹, zgodnie z którym dotacja na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru może być udzielona przez wojewódzkiego konserwatora zabytków ze środków finansowych z budżetu państwa w części, której dysponentem jest wojewoda. W związku z powyższym, projekt planu finansowego dysponenta III stopnia zawierający paragrafy dotacyjne, o których mowa wyżej, powinien być zweryfikowany i odpowiednio zmieniony przez dysponenta części budżetowej, na podstawie § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia

²⁶ LZG-4100-02-01/2012, P/12/188.

²⁷ LZG-4100-01-01/2013, P/13/191.

²⁸ Dz. U. Nr 245, poz. 1637 ze zm.

²⁹ Dz. U. Nr 162, poz. 1568 ze zm.

2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych³⁰.

Wojewoda, informując o sposobie realizacji ww. wniosku pokontrolnego, pismem z dnia 26.04.2013 r., powiadomił NIK, iż „...plan dotacji ujętych w dziale 854 *Edukacyjna opieka wychowawcza*, rozdziale 85412 *Kolonie i obozy oraz inne formy wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej, a także szkolenia młodzieży*, §2820 *Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom*, z dniem 1.06.2013 r. zostanie przeniesiony do Wydziału Finansów i Budżetu”, natomiast „...Wydatki w formie dotacji w dziale 921 *Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego*, rozdziale 92120 *Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami*, §2720, 2730, 2810 oraz 2820 pozostaną w planie finansowym Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków”, z uwagi na brzmienie przywołanego wyżej art. 72 ust. 2 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz art. 75 tej ustawy, który „...precyzuje, iż wojewódzki konserwator zabytków może udzielić dotacji osobom lub jednostkom będącym właścicielami lub posiadaczami zabytku wpisanego do rejestru albo posiadającym taki zabytek w trwałym zarządzie – na podstawie umowy zawartej z tymi osobami lub jednostkami”.

(dowody: akta kontroli str. 148-149)

Wojewoda Lubuski, realizując ww. wniosek pokontrolny NIK, w dniu 22.05.2013 r. zmienił zarządzenie z 5.03.2013 r. w sprawie szczegółowego podziału dochodów i wydatków budżetu na 2013 r., w wyniku czego z planu finansowego Kuratorium Oświaty usunięto paragrafy dotacyjne, jednocześnie przenosząc je do planu finansowego przewidzianego dla (ówcześnie istniejącego) Wydziału Finansów i Budżetu LUW.

(dowody: akta kontroli str. 150-159)

8. Przeciętne zatrudnienie (w przeliczeniu na pełne etaty) w 2013 r. w części 85/08 wyniosło 1661 osób i było niższe w porównaniu z 2012 r. o 16 osób, tj. o 1%. Największy wzrost zatrudnienia (przyrost o 22 osoby wg stanu na 31.12.2013 r.) wystąpił w dziale 750 rozdz. 75011 w związku z zatrudnieniem nowych osób w Centrum Powiadamiania Ratunkowego w Gorzowie Wlkp. Największy spadek zatrudnienia wystąpił w grupie osób nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń w dziale 851 rozdz. 85132 (spadek o 24 osoby, tj. o 4,1% wg stanu na 31.12.2013 r.), zatrudnionych w Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Przyczyną tego zmniejszenia była naturalna fluktuacja kadr oraz m.in. redukcja czterech etatów w II półroczu 2013 r., w związku z korektą ustawy budżetowej w zakresie funduszu wynagrodzeń. Ponadto do stanu zatrudnienia nie wliczono osób nie otrzymujących za dany okres wynagrodzenia od zakładu pracy, tj. przebywających na urloпах bezpłatnych, wychowawczych, macierzyńskich oraz zasiłkach chorobowych.

W pozostałych rozdziałach klasyfikacji budżetowej przeciętne zatrudnienie - w odniesieniu do roku 2012 - nie ulegało zmianie albo różniło się maksymalnie o 3 osoby.

Wydatki na wynagrodzenia (bez pochodnych) wyniosły w 2013 roku 70.200,3 tys. zł i w porównaniu do 2012 r. wzrosły o 422,0 tys. zł, tj. o 0,6%. Wykonanie wynagrodzeń było zgodne z art. 16 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej³¹, tj. nie przekroczyło wielkości kwot zaplanowanych na rok 2012. Największy wzrost wynagrodzeń (o 1,7%) wystąpił w rozdziale 75011 i dotyczył członków korpusu służby cywilnej. Wiązał się głównie z wypłaceniem w październiku i listopadzie 2013 r. nagród i dodatków dla tej grupy zawodowej, było to możliwiedzięki oszczędnościom uzyskanym w §§ 4010, 4040, 4050 i 4070. Największy spadek wynagrodzeń (192,5 tys. zł, tj. o 1,1%) miał miejsce w rozdziale 85132, w związku ze spadkiem zatrudnienia w Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Plan wydatków po zmianach nie został przekroczony w żadnej jednostce nadzorowanej przez Wojewodę Lubuskiego.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wyniosło 3.522 zł i w porównaniu do roku ubiegłego wzrosło o 54,6 zł, tj. 1,6%.

³⁰ Dz. U. Nr 241, poz. 1616.

³¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 1456 ze zm.

(dowód: akta kontroli str. 16-31)

Wojewoda Lubuski zarządzeniem nr 72 z 21.03.2013 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie nadania statutu Lubuskiemu Urzędowi Wojewódzkiemu w Gorzowie Wlkp., (zatwierdzonym przez Ministra Administracji i Cyfryzacji w dniu 7.05.2013 r.), połączył Wydział Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji (IPOC) z Wydziałem Finansów i Budżetu (FiB), tworząc nowy wydział o nazwie Wydział Finansów, Budżetu i Certyfikacji (FiBic). W uzasadnieniu do powyższego podał, że zmiana podyktowana jest względami pragmatycznymi i organizacyjnymi. Wydział Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji jest jednym z najmniejszych w strukturze LUW, a realizowane przez niego zadania polegające m.in. na weryfikacji dokumentów finansowych są w dużej mierze zbieżne z zadaniami Wydziału Finansów i Budżetu. Dodał ponadto, że zmiana ta nie będzie powodowała żadnych skutków finansowych.

Zarządzeniem nr 140 z 6.06.2013 r. Wojewoda Lubuski dokonał stosownej zmiany w Regulaminie Organizacyjnym LUW.

(dowód: akta kontroli str. 32-42)

Przed połączeniem wydziałów w IPOC pracowało 15 osób – członków korpusu służby cywilnej, natomiast w FiB 30 osób, w tym 23 będące w korpusie służby cywilnej i 7 nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń.

Aktualne wynagrodzenia zasadnicze na poszczególnych stanowiskach w nowym Wydziale FiBic w podziale na pracowników byłych IPOC i FiB przedstawiają się następująco:

Stanowisko	IPOC	FiB	(w zł)
	(POPT - środki unijne)	(środki budżetu państwa)	
Główny Księgowy Budżetu Wojewody	–	4.684,60	
Kierownik Oddziału	5.199,91 – 5.299,22	2.904,45 – 2.930,68	
Starszy Inspektor Wojewódzki	4.600,28	2.679,59	
Inspektor Wojewódzki	4.300,46 – 4.600,28	3.365,42	
Starszy Inspektor	4.199,28 – 4.600,28	2.123,06 – 2.827,62	
Inspektor	3.500,33	1.999,39 – 2.529,68	

Przykładowo, wynagrodzenia zasadnicze kierowników oddziałów w innych wydziałach Urzędu kształtują się w następujących przedziałach:

Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców	2.900,00 zł – 3.601,52 zł
Biuro Wojewody	3.000,02 zł – 3.200,51 zł
Wydział Gospodarki Nieruchomościami	3.301,71 zł – 4.186,16 zł
Wydział Polityki Społecznej	3.299,83 zł – 4.309,83 zł

(dowód: akta kontroli str. 43-54)

Dyrektor Generalny LUW Sabina Ren do wykazanych wyżej różnic w wynagrodzeniu odniosła się następująco: „w nowo utworzonym Wydziale Finansów, Budżetu i Certyfikacji dwa oddziały realizują zadania Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji dla Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego. W związku z tym liczba etatów przyjmowana do założeń budżetowych, a także średnia wartość wynagrodzenia pracowników, tak jak wszystkich pracowników instytucji funkcjonujących w systemie zarządzania i kontroli programami operacyjnymi, wynika z dokumentu *Plan działań na rzecz zwiększenia potencjału administracyjnego jednostek zaangażowanych w realizację programów operacyjnych w Polsce w latach 2007-2013*, przyjętego przez Rząd RP. Istotnie, Rząd przewidział zwiększenie nakładów na administrację, a kwoty średnio na wynagrodzenie pracowników odbiegają od poziomu wynagrodzenia innych pracowników w administracji (ten fakt ma również odzwierciedlenie w ustawie budżetowej). Jednakże Rząd, przyjmując w 2007 r. założenia do *Planu...* kierował się koniecznością utrzymania stabilnej kadry o dużym doświadczeniu w zakresie wdrażania funduszy unijnych. W związku z powyższym kadry odpowiedzialne za realizację zadań Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji to w większości wieloletni pracownicy LUW, a ich wynagrodzenie, ze względu na dodatkowe źródło finansowania (Program Operacyjny Pomoc Techniczna), nie stanowi obciążenia dla budżetu Urzędu, a zwiększa jego potencjał. Zaznaczyć też należy, że w przypadku dwóch byłych pracowników Wydziału Finansów i Budżetu, osoby te mają

obecnie przypisane zadania także z zakresu IPOC, a ich wynagrodzenia realizowane są (proporcjonalnie – w zależności od tego w jakim stopniu realizują te zadania) także z § 40208/9. Ze względu na występujące w funduszu płac różnice wynikające ze źródeł finansowania, od początku wdrażania projektów z Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna, w LUW przyjęto takie rozwiązanie, aby poziom wynagrodzenia pracowników finansowanych z programu był określony tylko na czas realizacji projektu, tj. zwiększony w odniesieniu do wynagrodzenia zasadniczego. Jednocześnie podkreślam, że poziom wynagrodzeń w LUW jest monitorowany, a troską kierownictwa objęci pracownicy o najniższym wynagrodzeniu. Stąd, w przypadku odejść pracowników na emeryturę i zasadności zmian organizacyjnych, będą brane pod uwagę redukcje etatów i rozdysponowanie oszczędności na podwyżki dla pracowników. (...)” S. Ren dodała ponadto, że budowanie nowej struktury organizacyjnej w LUW rozpoczęte w 2013 r. miało na celu połączenie potencjałów ww. wydziałów, a także oszczędności finansowe wynikające np. ze współfinansowania wynagrodzenia dyrektora oraz pracownika ds. obsługi sekretariatu. W strukturze Wydziału utworzono dwa nowe stanowiska kierownicze, tj. Oddziału budżetu i analiz oraz Oddziału rachunkowości i sprawozdawczości budżetowej, kosztem rezygnacji ze stanowiska zastępcy dyrektora, dając tym samym szansę rozwoju średniemu szczeblowi zarządzania. W celu zoptymalizowania wykorzystania zasobów kadrowych w Oddziale kontroli oraz wygenerowania oszczędności finansowych zrezygnowano z jednego etatu, na którym zatrudniony był kontroler w delegaturze LUW.

(dowód: akta kontroli str. 55-57)

Wynagrodzenie zasadnicze dwóch pracowników w Biurze Logistyki LUW jest następujące:

- Starszy Inspektor 2.482,84 zł,
- Inspektor 3.365,42 zł.

Pracownik na stanowisku Starszego Inspektora pracuje w LUW od listopada 1997 r., a na zajmowanym obecnie stanowisku od maja 2008 r., natomiast pracownik na stanowisku Inspektora zatrudniony jest od maja 2005 r. Zgodnie z Regulaminem organizacyjnym Urzędu osoby te zatrudnione są na wieloosobowym stanowisku ds. administracyjnych i, jak wynika z ich zakresów czynności, wykonują zbieżne merytorycznie obowiązki, jak np.: administrowanie nieruchomościami niezbędnymi dla zapewnienia prawidłowej pracy Urzędu, ewidencja kosztów związanych z dostarczaniem mediów, prowadzenie i aktualizacja ewidencji lokali, opisywanie i ewidencja faktur.

(dowód: akta kontroli str. 43, 58-62)

Stosownie do uregulowań zawartych w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2009 r. w sprawie określenia stanowisk urzędniczych, wymaganych kwalifikacji zawodowych, stopni służbowych urzędników służby cywilnej, mnożników do ustalania wynagrodzenia oraz szczegółowych zasad ustalania i wypłacania innych świadczeń przysługujących członkom korpusu służby cywilnej³², stanowisko Starszego inspektora jest stanowiskiem wyższej rangi od stanowiska Inspektora.

Dyrektor Generalny wyjaśniła, że „(...) porównanie wykonywanych czynności na obu stanowiskach korzystnie wyróżnia pracownika zatrudnionego od 2005 r. na stanowisku inspektora, który wykonuje - poza kilkoma zadaniami zbieżnymi ze starszym inspektorem - zadania odmienne, a w praktyce powierzane są sprawy o większym stopniu złożoności oraz odpowiedzialności. (...) Innym ważnym argumentem za różnicowaniem wynagrodzenia jest fakt legitymowania się wyższym wykształceniem przez pracownika z wyższym uposażeniem. Przywołany w piśmie drugi pracownik posiada wykształcenie średnie. Ponadto, nadmienić w tym miejscu należy, że osoba z aktualnie wyższym wynagrodzeniem posiada licencję w zakresie gospodarowania nieruchomościami, tzn. posiada uprawnienia, które są istotne z punktu widzenia należytej realizacji zadań związanych z obsługą obiektów LUW.”

(dowód: akta kontroli str. 55-57)

Pracownicy Oddziału Mandatów w Wydziale FBiC pismem z 22.01.2014 r. zwrócili się do Kierownika tego Oddziału z prośbą o podjęcie działań zmierzających do podwyższenia

³² Dz. U. z 2009 r., Nr 211, poz. 1630 ze zm.

im wynagrodzeń. Podnieśli, że wniosek ten podyktowany jest przede wszystkim poczuciem niesprawiedliwości oraz niedocenia ich pracy przez wyższe kierownictwo Urzędu.

W odrębnej notatce sporządzonej na ww. piśmie w dniu 28.01.2014 r. Dyrektor Wydziału FBiC Anna Maszkiewicz-Stawiarska odnotowała, że rozmawiała w tej sprawie z Dyrektorem Generalnym i obecnie, ze względu na zamrożenie płac w administracji, nie ma możliwości realizacji wymienionego postulat. Dodała ponadto, że *w dłuższej perspektywie rozważymy reorganizację Oddziału (w 2014 r. na emeryturę odchodzi pracownik korpusu s.c., a w sierpniu kończy się umowa niemożnikowa) i oszczędności.*

(dowód: akta kontroli str. 63)

NIK uznaje za zasadne podjęcie zadeklarowanych działań w celu zmniejszenia dysproporcji w wynagrodzeniach pracowników zatrudnionych na tych samych stanowiskach i wykonujących porównywalne zadania w Wydziale Finansów, Budżetu i Certyfikacji.

W działalności kontrolowanej jednostki nie stwierdzono nieprawidłowości w badanym obszarze.

Ustalone
nieprawidłowości

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie planowanie i wydatkowanie środków budżetowych.

3. Roczne sprawozdania budżetowe oraz kwartalne sprawozdania w zakresie operacji finansowych

Opis stanu
faktycznego

Badaniem objęto prawidłowość sporządzenia łącznych rocznych sprawozdań budżetowych za rok 2013 oraz jednostkowych rocznych sprawozdań Urzędu (dysponenta III stopnia):

- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na Wspólną Politykę Rolną (Rb-28 Programy),
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich (Rb-28 UE),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy WPR),
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich w zakresie wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE WPR),
- sprawozdania finansowe za IV kwartał 2013 r. o stanie:
 - a) należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N),
 - b) zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania zostały sporządzone w terminach określonych w rozporządzeniach Ministra Finansów z dnia: 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej³³ i 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych³⁴.

Sprawozdania jednostkowe kontrolowano pod względem formalno-rachunkowym oraz prawidłowo przeniesiono zawarte w nich dane do sprawozdań łącznych.

(dowód: akta kontroli str. 341-441)

Sprawozdania jednostkowe Urzędu (dysponenta III stopnia) prezentują prawdziwy obraz dochodów, wydatków, a także należności i zobowiązań w 2013 r. Zostały sporządzone rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, a kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

³³ Dz. U. Nr 20, poz. 103.

³⁴ Dz. U. Nr 43, poz. 247 ze zm.

Dane wykazane w rocznym sprawozdaniu Rb-23 o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych są zgodne z ewidencją księgową, tj.: dane w wierszu *Dochody wykonane i Dochody przekazane na centralny rachunek bieżący budżetu państwa* są tożsame z saldem konta 130 Rachunek bieżący jednostek budżetowych - subkonto dochodów (strona Wn) i konta 222 Rozliczenie dochodów budżetowych (strona Wn).

Wykazane w tym sprawozdaniu dochody wykonane i przekazane na rachunek bieżący budżetu państwa wyniosły 19.698,6 tys. zł i były zgodne z kwotą wykazaną w sprawozdaniu Rb-27. Wydatki wykazane w sprawozdaniu Rb-23 (34.309,5 tys. zł) były zgodne z danymi ujętymi w sprawozdaniu Rb-28.

Wykazany w sprawozdaniu Rb-23 zerowy stan środków na rachunku bieżącym został potwierdzony przez Oddział Okręgowy NBP w Zielonej Górze w dniu 31.01.2014 r.

Przedstawiona w rocznym sprawozdaniu Rb-27 kwota dochodów wykonanych była zgodna z ewidencją księgową, tj. z zapisami na koncie 130 Rachunek dochodów budżetowych - subkonto dochodów (strona Wn) i wynosiła 19.698,6 tys. zł. Analityczna ewidencja zrealizowanych dochodów budżetowych, prowadzona w systemie finansowo-księgowym do konta 130, uwzględniała podziałki klasyfikacji budżetowej (dział, rozdział, paragraf).

Kwota wydatków wykazana w rocznym sprawozdaniu Rb-28 wyniosła 34.309,5 tys. zł i była zgodna z zapisami na koncie 130 - subkonto wydatków, po stronie Ma. Analityczna ewidencja zrealizowanych wydatków budżetowych, prowadzona do konta 130, uwzględniała podziałki klasyfikacji budżetowej (dział, rozdział, paragraf).

Kwoty wydatków wykazane w rocznym sprawozdaniu Rb-28 Programy były zgodne z odpowiednimi wydatkami ujętymi w sprawozdaniu Rb-28 w zakresie współfinansowania krajowego oraz współfinansowania z budżetu Unii Europejskiej.

Kwota należności ogółem wykazana w kwartalnym sprawozdaniu Rb-N wyniosła 18.008,1 tys. zł i wynikała z ewidencji na kontach analitycznych do konta 221 oraz 201 i 202.

W Urzędzie nie wystąpiły zobowiązania wymagalne oraz zobowiązania z tytułu papierów wartościowych, zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz przyjętych depozytów, podlegające wykazaniu w kwartalnym sprawozdaniu Rb-Z.

Kwoty wydatków wykazane w rocznym sprawozdaniu z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1) były zgodne z zapisami po stronie Ma konta 990 Plan finansowy wydatków budżetowych w układzie zadaniowym.

(dowód: akta kontroli str. 442-501)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej rocznych sprawozdań nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie roczne sprawozdania budżetowe i kwartalne sprawozdania w zakresie operacji finansowych oraz zgodność kwot wydatków ujętych w sprawozdaniach z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym z ewidencją księgową.

4. Księgi rachunkowe

Opis stanu
faktycznego

Lubuski Urząd Wojewódzki posiadał opracowane i zatwierdzone do stosowania procedury kontroli finansowo-księgowej dokumentów. Dokumentacja zasad (polityki) rachunkowości spełniała wymagania określone w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³⁵.

³⁵ Dz. U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.

W Urzędzie ewidencja finansowo-księgowa była prowadzona w systemie księgowości komputerowej PROLIDER FK firmy UNIKOM Jerzy Szpakowski z siedzibą w Gorzowie Wlkp. (wersja 7.46.0). Stosownie do założeń kontroli wykonania budżetu państwa w 2013 r. w części 85/08, nie przeprowadzano kontroli systemu oraz nie dokonywano przeglądu analitycznego ksiąg rachunkowych.

(dowód: akta kontroli str. 502-519)

Analiza wydatków dokonanych w 2013 roku - badanie wybranej losowo próby zapisów księgowych

Badanie przeprowadzono przy pomocy programu Pomocnik Kontrolera metodą monetarną (*Monetary Unit Sampling*)³⁶. Próbę 59 dowodów księgowych na łączną kwotę 3.404.217,06 zł wylosowano z populacji 6.330 dowodów o wartości 13.055.745,23 zł ujętych na kontach 080 „Inwestycje” i 400 „Koszty według rodzajów” (strona WN) z datą księgowania do 31.12.2013 r. włącznie, po wyłączeniu: kwot zaewidencjonowanych w paragrafach: 401, 402, 404, 405, 411, 412, 413, przeksięgowani i sprostowań, oraz wydatków poniżej 50 zł.

Analizy próby dowodów dokonano pod kątem:

- zgodności - poprawności dowodów księgowych, kompletności i poprawności w zakresie kontroli bieżącej i dekretacji oraz kompletności i poprawności formalnej zapisu dowodu w urządzeniach księgowych,
- wiarygodności - prawidłowości wartości transakcji, okresu ich księgowania oraz prowadzenia kont syntetycznych i analitycznych w podziałkach klasyfikacji budżetowej, zgodnie z którymi wyniki transakcji znajdują potwierdzenie w bieżących i rocznych sprawozdaniach budżetowych.

(dowód: akta kontroli str. 520-522)

Ponadto, w odniesieniu do ww. wydatków ustalono, że:

- wydatki w poszczególnych paragrafach zrealizowane zostały zgodnie z planem finansowym oraz umowami i były celowe dla funkcjonowania jednostki,
- wszystkie zakupy poprzedzone były akceptacją głównego księgowego,
- dokonywano terminowych płatności za dostarczone towary i świadczone usługi,
- na sfinansowanie wszystkich zakupów i usług jednostka posiadała zabezpieczenie w środkach finansowych.

W 2013 r. Urząd udzielił łącznie 15 zamówień publicznych (o wartości 2.053,1 tys. zł³⁷). We wszystkich przypadkach wybór wykonawców odbył się w trybie przetargu nieograniczonego.

Urząd, stosownie do art. 98 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych³⁸, sporządził roczne sprawozdanie o udzielonych zamówieniach, a następnie – w dniu 28.02.2014 r., tj. z zachowaniem terminu przewidzianego w art. 89 ust. 2 ww. ustawy – przekazał je Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych.

(dowód: akta kontroli str. 530-550)

Ustalone
nieprawidłowości

W wyniku kontroli stwierdzono, że dla 5 dowodów księgowych (rachunków za wykonanie umów zlecenia) na łączną kwotę 17.712 zł nie wskazano miesiąca, w którym należało ująć je w księgach rachunkowych. Stosownie do art. 21 ust. 1 pkt. 6 ustawy o rachunkowości jednym z elementów zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach jest wskazanie miesiąca księgowania.

Główna Księgowa Danuta Przewięźlikowska wyjaśniła, że powyższe było wynikiem przeoczenia pracownika odpowiedzialnego za kontrolę formalno-rachunkową dokumentów. Mimo braku wskazania miesiąca, dokumenty te zostały zakwalifikowane i ujęte w księgach we właściwym okresie.

(dowód: akta kontroli str. 523-529)

³⁶ Metoda statystyczna uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji.

³⁷ Wartość zawartych umów bez podatku od towarów i usług.

³⁸ Dz. U. z 2013 r., poz. 907 ze zm.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wiarygodność ksiąg rachunkowych w odniesieniu do rocznych sprawozdań budżetowych i kwartalnych sprawozdań w zakresie operacji finansowych oraz ich zgodność z zasadami rachunkowości, a także skuteczność funkcjonowania mechanizmów kontroli zarządczej dotyczących operacji finansowych i gospodarczych.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach: jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Zielonej Górze.

Zielona Góra, dnia 17 kwietnia 2014 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura
w Zielonej Górze

Kontroler
Norbert Serafin
doradca ekonomiczny

Dyrektor
Zbysław Dobrowolski

.....
podpis

.....
podpis